

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 10.01.2023

Sayı : 884

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 10/01/2023 16:23
Sayı: E-120.10-1151176

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının AR-GE harcamalarındaki düşüşü ve ilgili harcamaların arttırılmasına yönelik yöntemlerin düzenlenebilmesinin araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

D. Müsavat DERVİŞOĞLU

İzmir Milletvekili

İYİ Parti Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Küresel rekabette ve ülkelerin genel kalkınmasında AR-GE yatırımlarının önemli bir yeri olduğu aşikardır. AK Parti iktidarının ve özellikle ekonomimizin şahlanacağını iddia edildiği Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi döneminde AR-GE yatırımları için ayrılan ödeneğin milli gelirden aldığı pay yüzde 2 seviyelerine yaklaşmamıştır. Güney Kore'de AR-GE'ye ayrılan pay 2002 yılında milli gelirin yüzde 2,2'si, 2019'da yüzde 4,6'sı iken ülkemizde 2002 yılında GSYH'nin yüzde 0,5'i ve 2019 yılında ise yüzde 1'dir. Aynı oran 2020 yılı için yüzde 1,09 ve 2021 yılı için yüzde 1,13 olmuştur. 2023 yılı içinse hedef yüzde 1,32'de kalmıştır. Ülkemizin toplam AR-GE harcamaları, dünya genelindeki pek çok özel sektör kuruluşlarının altında kalmaktadır.

Örneğin Alman otomotiv şirketi Volkswagen'in 2021 yılı için AR-GE harcaması yaklaşık 15,6 milyar Euro'dur. 2021 yılı için ülkemizin AR-GE harcaması 81 milyar 922 milyon TL'dir. Yani Volkswagen'in 1 yıllık Ar-Ge harcaması 302 milyar TL'ye denk gelirken, Türkiye Cumhuriyeti'nin toplam AR-GE harcaması bu tutarın yaklaşık yüzde 25'i kadardır.

Bununla birlikte hem teknoloji üreten kamu kuruluşlarımız hem de özel sektör kuruluşlarımız, patent başvuruları konusunda da rakamsal olarak çok gerilerde kalmışlardır. Bu durumun ivedilikle tersine döndürülmesi gerekmektedir. Özel sektör ve kamu kuruluşları için AR-GE harcamaları teşvik edilmeli ve desteklenmeli, patent başvurularının arttırılması yönünde ilerleme sağlanmalıdır.

Ülkemizin gelişmişlik seviyesinin üst liglere çıkartılması, dünyada yaşanan teknolojik ve inovatif gelişmelere ayak uydurulup daha ileri seviyelere getirilmesi amacıyla; AR-GE ve patent geliştirme yönünde devlet kanalıyla yapılacak harcama ve teşviklerin yeniden düzenlenmesi ve geliştirilmesi gerekmektedir.

Bu düzenlemeler yapılırken; özel sektör ve kamu kuruluş temsilcilerinin, start-up'ların konu hakkındaki görüş ve deneyimlerinden faydalanarak gerekli araştırmalar yapılmalı, çıkan sonuçlara göre bir devlet politikası belirlenmelidir.